

Til: PMR

Dato:31.03.2016

Saksbehandler:

Anne-Brit Strandset

Forslag til endringer i litteratur, hjelpemidler, læringsutbytte og fagbeskrivelser for høsten 2016.

Det er innkommet forslag til endringer i litteratur og læringsutbytte fra studieårsansvarlige og ansvarlige faglærere. Endringsforslagene presenteres i dette notatet, sortert etter studieår i kronologisk rekkefølge. Vedtatte endringer vil normalt ikke tre i kraft før påfølgende semester.

INNHOLDSLISTE

Side: 3-10.....**FØRSTE STUDIEÅR**

- 1. JUS1111 – Erstatningsrett**
- 2. JUS1111 Rettskjelder til fots**
- 3. JUS1211 Arverett**
- 4. JUS1211 Internasjonale menneskerettigheter**
- 5. JUS1211 Familierett**
- 6. JUS1211 Rettskildelære**

Side:10-19.....**ENGELSKE VALGEMNER**

- 1. JUS5730 International Humanitarian Law**
- 2. JUS5134 The Right to Peace**
- 3. JUS5660 Intellectual Property in the Information Society**
- 4. JUS5852 International Commercial Arbitration**

5. JUS5912 Legal Writing and Oral Advocacy in International Law

6. JUS5850 International Trade Law

Side: 19-36.....**NORSKE VALGEMNER**

1. JUR1280/JUS5280 Internasjonal privatrett

2. JUR1511/JUS5511 - Arbeidsrett, den individuelle del

3. JUR1550/ JUS5550 - Helserett

4. JUS5701 Internasjonale menneskerettigheter

5. JUS5810 Opphavsrett

6. JUS5880 Finansmarkedsrett

7. JUS5980 Skatterett

8. JUR1504/JUS5504 Konfliktløsning (vår 2017)

Side: 36-42.....**SPRÅKFAG**

1. ENGSEMJ

2. TYSJUR1

3. FRAJUR

Side: 42-48.....**EMNELEVERANSER TIL ANDRE STUDIEPROGRAM**

1. HUMR5131 - Introduction to the History, Philosophy and Politics of Human Rights

2. HUMR5132 - Human Rights Law in Context

3. HUMR5502 - Ethnic Challenges to the Nation State: Studying State Responses from a Human Rights Perspective

FØRSTE STUDIEÅR: JUS1111

JUS1111 Erstatningsrett

Støttelitteratur i erstatningsrett:

Morten Kjelland: «Doms- og kjennelsessamling i erstatningsrett», Origami forlag 2015

Morten Kjelland: «Oppreisningserstatning ved fysiske og psykiske krenkelser – en analyse av høyesterettspraksis og sentrale utviklingslinjer», i Rettsavklaring og rettsutvikling – festskrift til Tore Schei, Universitetsforlaget 2016, s. 703–758 [særtrykk av artikkelen er overlevert til biblioteket]

Morten Kjelland
Professor dr. juris

JUS1111 Rettskilder til fots

Tidlegare har det ikkje vore angitt litteratur, men no vil vi ha denne formelt inn:

Hovedlitteratur: Pål A. Bertnes og Halvor Kongshavn: Praktisk rettskildelære, juridisk informasjonssøking, Oslo 2005. kap. 1 og 2, minus pkt 2.4

Støttelitteratur:

Pål A. Bertnes og Halvor Kongshavn: praktisk rettskildelære, juridisk informasjonssøking, Oslo 2005. Pkt. 2.4 og kap. 3-9.

167 sider pluss register

JUS1211 Arverett

Det er foreslått to endringer:

1) Forslag til endring i hjelpemidler:

Det har kommet ny utgave av innføringsboken Oversikt over arveretten. Opphevelsen av statens arverett og de nye reglene om herreløs arv innebærer at lærebokens behandling av dette emnet er foreldet. Avsnittene i læreboken som behandler disse emnene foreslås erstattet av en artikkel om temaet skrevet av Katrine Kjærheim Fredwall.

2) På grunn av lovendringer mht. statens arverett erstattes avsnitt 2.4 i boken som er hovedlitteratur, med en artikkel av Katrine Kjærheim Fredwall (Avvikling av statens arverett til fordel for frivillig virksomhet rettet mot barn og unge). Mv John Asland

Innføringslitteratur

Lødrup, Peter og Asland, John: [Oversikt over arveretten, 8. utg.](#), Oslo 2016.

Hovedlitteratur

Lødrup, Peter og Asland, John: Arverett 6. utg., Oslo 2012. Boken dekker læringskravene. Petitavsnitt faller i sin helhet utenfor læringskravene. På en del felt går boken lenger enn det som kreves – i praksis vil følgende avsnitt dekke læringskravene: 1.1, 2 t.o.m. 4.2.3.2, men unntatt 2.4, 4.3.5, 4.4.1 t.o.m. 4.4.3, 5.1 t.o.m. 5.4.5, 5.5 og 5.6, 5.7.1, 5.8, 5.9.1, 6.1 t.o.m. 6.3, 6.4.1 t.o.m. 6.4.3 og 6.4.6, 7.1.1 t.o.m. 7.1.3, 8.1.1. t.o.m. 8.1.5, 8.4.1 t.o.m. 8.4.3, 8.5.1 og 8.5.2, 9.1.1 t.o.m. 9.1.6, 9.2, 9.3.1 og 9.3.2 og 10.

Fredwall, Katrine Kjærheim: Avvikling av statens arverett til fordel for frivillig virksomhet rettet mot barn og unge, Tidsskrift for familierett arverett og barnevernrettslige spørsmål nr. 4/2015 s. 294–303.

Støttelitteratur

Ingen endringer.

JUS1211 Privatrett II Internasjonale menneskerettigheter Forslag til endring i hjelpemidler:

Doms-, material- og oppgavesamlinger

Buflod, Sannes og Aasebø: Folkerettslig tekstsamling, Cappelen Akademisk forlag. [ORIA](#)

Juridisk studentutvalg: Materialsamling for 1. avdeling [til salgs ved Juridisk studentutvalg]

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur

Mads Andenæs: "Menneskerettene" §§ 12-13 i Knophs Oversikt over Norges rett, 14 utg. ved Kåre Lilleholt, Universitetsforlaget 2014, s. 61-71.

Andenæs, Mads og Bjørge, Eirik: Menneskerettene og oss. Oslo, Universitetsforlaget 2012, s. 11-17, s. 79-112.

Hovedlitteratur:

Andenæs, Mads og Bjørge, Eirik: Menneskerettene og oss. Oslo, Universitetsforlaget 2012: Kapittel 1 punkt 1.2, 1.3 og 1.4, med unntak av punktene 1.2.4 og 1.2.6. (Dette vil si at følgende sider er hovedlitteratur: s. 18-34, s. 38-39, s. 44-67.)

Blaker Strand, Vibeke, og Larsen, Kjetil Mujezinović: Menneskerettigheter i et nøtteskall. Oslo, Gyldendal 2015: Hele kapittel 1, kapittel 2 med unntak av punktene 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3, 2.3.2 og 2.3.3, kapittel 3 med

unntak av punkt 3.3, hele kapittel 5. I kapittel 4 leses punktene 4.1, 4.9, 4.10, 4.16, 4.17, 4.20 og 4.22. (Dette vil si at følgende sider er hovedlitteratur: s. 15-45, 51-55, 63-71, 79-102, 106-122, 153-162, 187-196, 201-208, 213-216, 218-227.)

Tilleggs litteratur:

Andenæs, Mads og Bjørge, Eirik: Menneskerettene og oss. Oslo, Universitetsforlaget 2012 s. 129-199.

Andenæs, Mads, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, "Høyesterett og EMD: samspill, subsidiaritet og skjønnsmargin", Lov og rett 2015 side 261-278 og "Menneskerettsspørsmål for Høyesterett som EMD ikke har tatt stilling til", Lov og rett 2015 side 323-343.

Andenæs, Mads og Andreas Kravik: Norske verdier og EMK, Lov og rett 2010 16 sider.

Aall, Jørgen: Rettsstat og menneskerettigheter. Bergen, Fagbokforlaget 2014, 4. utg.

Blaker Strand, Vibeke, og Larsen, Kjetil Mujezinović: Menneskerettigheter i et nøtteskall. Oslo, Gyldendal 2015 s. 123-153, s. 163-187, s. 196-201, s. 208-212

Høstmælingen, Njål: Internasjonale menneskerettigheter. Oslo: Universitetsforlaget 2012.

Menneskerettighetsutvalgets rapport om menneskerettigheter i Grunnloven (Dokument 16 (2011–2012))

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Internasjonale rettskilder omfatter FNs og de europeiske menneskerettskonvensjonene og rettspraksis fra EMD, andre internasjonale domstoler og FN-organer.

Forslag til endring i fagbeskrivelse: JUS1211 - Privatrett II

Internasjonale menneskeretter

Fagområdet "Internasjonale menneskeretter" inngår i emnet JUS1211 Privatrett II.

Beskrivelse av fagområdet

Menneskerettene setter krav til individets stilling uansett rettssystem. Menneskerettene gjelder de grunnleggende verdier rettsordenen må respektere og verne av hensyn til den enkelte. De internasjonale menneskerettene er universelle og udelelige. De gjelder for alle. Alle rettsregler må følge menneskerettene. At menneskerettene gjelder uansett rettssystem, innebærer at enkelte land ikke kan bestemme seg for å la egne tradisjoner eller nasjonale verdier føre til unntak fra menneskerettens krav. Det går heller ikke å plukke ut noen rettigheter og sjalte ut andre. Det moderne menneskerettssystemet anerkjenner også at menneskerettene gjelder i forholdet mellom individer, for eksempel i avtale- og

familieforhold, og ikke bare der staten griper inn i privates forhold. Menneskerettene beskytter individet ikke bare mot statsmakt; de beskytter også mot privat maktutøvelse.

Menneskerettene spiller en grunnleggende rolle i ethvert rettssystem, nasjonalt eller internasjonalt. Menneskerettene har en slik tverrgående viktighet i ethvert rettssystem at de får følger på alle rettsområder. At retten og rettssystemet er under stadig utvikling, har konsekvenser også for menneskerettene: selv om menneskerettens kjerne ligger fast, bringer anvendelsen av dem opp stadig nye spørsmål. At menneskerettene er grunnleggende, innebærer at andre rettsregler må tilfredsstille de krav som menneskerettene setter.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Hva lærer du?

Kunnskap

Studenten skal ha god forståelse av:

Begrepet menneskeretter, slik det uttrykkes i sentrale menneskerettskonvensjoner og Grunnloven og er utviklet i rettspraksis og annen håndhevelse.

Sentrale menneskeretter inkludert rettene til liv, legeme, frihet og sikkerhet, den frie tanke, tro og ytring, privat- og familieliv, eiendom, arbeid, helse og sosial trygghet, politisk medbestemmelse og rettferdig rettspleie og forvaltning, samt miljørettigheter, barns retter og vernet mot diskriminering og rett til likhet.

Studenten skal ha forståelse av:

Hovedtrekkene i overvåking og kontroll med menneskerettene av FN-organer og Den europeiske menneskerettsdomstol og forankringen i nasjonal rett gjennom Grunnloven og menneskerettsloven.

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

Identifisere menneskerettslige problemstillinger i et saksforhold.

Anvende menneskerettslig metode på praktiske situasjoner, herunder drøfte om menneskerettene kommer til anvendelse og om en restriksjon er forholdsmessig og kan rettferdiggjøres.

Generell kompetanse

Studenten skal etter avlagt master i rettsvitenskap kunne anvende menneskeretter og menneskerettslig metode i domstolene, som advokat, i forvaltningen eller i andre institusjoner, samt formulere og formidle kunnskap om menneskerettslige problemstillinger

Totalt antall sider hovedlitteratur:

170 s.

(Dette ligger innen maksimum. I tillegg kommer at sidene for de to bøkene har færre ord enn standarden slik at dette holder en god margin.)

JUS1211 Privatrett II

Familierett

En endring under **Hovedlitteratur**: Familieretten 7. utgave erstattes med 8. utgave som kommer i juni 2016. Høsten 2016 er begge utgaver alternativt pensum, mens fra og med våren 2017 er det bare 8. utgaven som er pensum.

Peter Lødrup og Tone Sverdrup, Familieretten, 8. utgave 2016

8-utgaven er en oppdatering mht. lovendringer, dommer og litteratur. Derfor: Det er det samme sidetallet som før og det er de samme kapitlene og underpunktene i boken som fortsatt er pensum.

(Under boka kan det derfor stå nøyaktig det samme som før, dvs.:

Følgende avsnitt vil, sammen med utdraget fra Parkinsons bok, dekke læringskravene: § 1 I-VI, § 2 III, § 3, § 5 I-IV og VII, § 6 I, V, VI og X, § 7 I-II, § 8 I-II, §§ 9-19, § 20 I-IV, § 21, § 22, § 23 I, § 24, §§ 27-28, § 29 I-III, §§ 31- § 32. 2.

(Og altså også som før: *Patrick Parkinson, Family Law and the Indissolubility of Parenthood, Part Six: The Future of Family Law, Cambridge University Press, 2011 (s. 269- 279).*

Samme sidetall som før.

JUS1211 Rettskildelære

Nytt pensum:

Hovedlitteratur:

Mads Henry Andenæs, Rettskildelære, Oslo 2009

Ola Mestad, Rettens kilder og anvendelse, i Knophs Oversikt over Norges rett, 14. utgave, Oslo 2014, § 2 (s. 4-25)

Støttelitteratur:

Kåre Lilleholt, Argumentasjonsmønsteret i høgsterettspraksis frå dei seinare åra, Tidsskrift for rettsvitenskap 2002 s. 62-75

Gunnar Aasland, Argumentasjonsmønsteret i nyere høyesterettspraksis, Lov og Rett 2006 s. 387-396

Hans Petter Graver, Hva er rett?, Oslo 2011

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

FAGBESKRIVELSE

Faget gir kunnskap om hovedpunkter i læren om rettskilder og juridisk metode og om grunnleggende trekk ved rettssystemet. Faget skal også utvikle studentens forståelse av grunntrekk i juridisk arbeids- og tenkemåte. Ett sentralt formål er å oppøve evnen til å stille juridiske spørsmål og til å finne, tolke og anvende rettsregler, generelt (som gjeldende rett) og i enkelttilfeller.

Faget skal belyse spørsmål om juridisk metode (argumentasjon) knyttet til lovtolking og anvendelse av ulovfestet rett. Dette innebærer å finne frem til, tolke og anvende sentrale rettskilder som lov, lovforarbeider, rettspraksis, internasjonale rettskilder samt reelle hensyn (vurderinger), såvel som former for praksis og sedvane, og måter å samordne kildene på, innenfor forskjellige rettsområder.

Faget skal også gi en forståelse av individuelle normsettelsler, særlig avtaler, og samspillet med de generelle rettsreglene.

Faget skal videre gi et inntak til forståelse av rettslige grunnbegreper så som begrepene om rett, rettsregler, rettigheter, skjønn, rettsanvendelse (subsumpsjon), av skillet mellom lovtekst og rettsregel, og av sammenhenger mellom regler i lys av regelverkets fragmentariske karakter.

Faget skal gi første introduksjon til temaer som behandles mer inngående senere i studiet, f.eks. om forholdet mellom rett og moral, rett og makt og rett og politikk. Samlet skal faget gi grunnlag for arbeid med faglitteratur og metodespørsmål i de enkelte fagene samt for rettskildelærefaget senere i studiet.

Et særlig mål er å oppøve evnen til å stille juridiske spørsmål og til å finne juridiske svar på ukjente områder og ved helt eller delvis ukjente lovbestemmelser. Eksempler på rettskildebruk skal hentes fra fagkretsen til Privatrett I og II for å styrke sammenbindingen av fagene innen emnet, men bør også på grunn av fagets generelle karakter hentes fra offentligrettslige fag.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

HVA LÆRER DU?

Kunnskap

Studenten skal ha kunnskap om:

- Sentrale rettslige grunnbegreper, så som begrepene om rett, rettsregel, rettskilde, rettighet, rettsanvendelse, skjønn, plikt (påbud, forbud), kompetanse
- Hovedtrekk i det norske rettskildesystemet
- Hovedprinsipper for tolkning av lov, herunder om skillet mellom presiserende, utvidende og innskrenkende lovtolkning, antitese og analogi
- Hovedprinsipper for slutning fra andre sentrale rettskilder
- (...)
- Hovedprinsipper for samordning av slutningsresultater fra forskjellige rettskilder
- Skillet mellom skreven (lovfestet) og uskreven (ulovfestet) rett
- Forholdet mellom generelle rettsregler og individuelle normer, f.eks. slike som er gitt ved avtale
- Skillet mellom generelle (teoretiske) og konkrete (praktiske) drøftelser av rettslige spørsmål
- Det tradisjonelle skillet mellom en drøftelse av gjeldende rett (de lege lata) og en drøftelse av hvordan retten bør være (de lege ferenda)

Ferdigheter

Studenten skal kunne

- Identifisere rettslige emner og spørsmål
- Finne frem til sentrale skrevne rettskilder på papir og gjennom Internett
- Påvise og ta hensyn til relevante reelle hensyn for løsning av rettsspørsmål
- Tolke, samordne og anvende lov og andre sentrale rettskilder i samsvar med grunnprinsippene for dette
- Utarbeide en drøftelse (teoretisk) og eventuelt en mulig løsning (praktisk) av rettslige emner og spørsmål

Generell kompetanse

Studenten skal:

- Kunne planlegge og gjennomføre drøftelser og løsninger av rettslige spørsmål
- Kunne formidle sentralt fagstoff i fagene under Jus 1111 og Jus 1211, som teorier, problemstillinger og løsninger, - skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer
- Kunne utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet
- Ha innsikt i etiske problemstillinger i faget
- Kunne gjenkjenne fagrelevante kunnskaper og skjelle mellom etablerte og nye kunnskaper på fagområder studenten kjenner.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

184

ENGELSKE VALGEMNER

JUR1730/JUS5730 International Humanitarian Law

Forslag til endring i hjelpemidler:**Use any of these treaty collections:**

1. Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth (eds.), *Global and Regional Treaties* (Oslo, 2012).
2. Adam Roberts and Richard Guelff (eds.), *Documents on the Laws of War*, third edition (Oxford University Press, 2000).
3. Dietrich Schindler and Jiří Toman (eds.), *The laws of armed conflicts: a collection of conventions, resolutions, and other documents* (Martinus Nijhoff Publishers, 2004).

Additional material (provided by the UiO administration during the exam):

4. A print-out of the following PDF version of the 2005 ICRC Customary International Humanitarian Law rules: <http://www.icrc.org/eng/assets/files/other/customary-law-rules.pdf> **Forslag til endring i litteratur** (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Reading list**BACHELOR'S LEVEL (JUR1730)*****Compulsory reading:***

Emily Crawford and Alison Pert, *International Humanitarian Law* (Cambridge University Press, 2015) (268 pages).

ICRC [Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in Hostilities under International Humanitarian Law](#) (May 2009), Part 2.B "The concept of direct participation in hostilities", pp. 41-68 (28 pages).

Marco Sassòli, 'State responsibility for violations of international humanitarian law', *International Review of the Red Cross* 84 (2002), pp. 401-433 (33 pages).

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Reading list**BACHELOR'S LEVEL (JUR1730)*****Compulsory reading:***

Emily Crawford and Alison Pert, *International Humanitarian Law* (Cambridge University Press, 2015) (268 pages).

ICRC [Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in Hostilities under International Humanitarian Law](#) (May 2009), Part 2.B "The concept of direct participation in hostilities", pp. 41-68 (28 pages).

Marco Sassòli, 'State responsibility for violations of international humanitarian law', *International Review of the Red Cross* 84 (2002), pp. 401-433 (33 pages).

Gentian Zyberi, 'The Jurisprudence of the International Court of Justice and International Criminal Courts and Tribunals', in Erika de Wet and Jann Kleffner (eds.), *Convergence and Conflicts of Human Rights and International Humanitarian Law in Military Operations* (Pretoria University Law Press, 2014), pp. 395-416 (22 pages).

Suggested supplementary reading:

Dieter Fleck (ed.), *The Handbook of International Humanitarian Law*, third edition (Oxford University Press, 2014) *paperback* – with the exception of chapters 10 and 11.

Total amount of pages (required literature) at Bachelor's level: 351 pages.

MASTER'S LEVEL (JUS5730)

Suggested introductory reading:

- Emily Crawford and Alison Pert, *International Humanitarian Law* (Cambridge University Press, 2015).
- Robert Kolb and Richard Hyde, *An Introduction to the International Law of Armed Conflicts* (Oxford: Hart Publishing, 2008).

Compulsory reading:

Dieter Fleck (ed.), *The Handbook of International Humanitarian Law*, third edition (Oxford University Press, 2014) *paperback* – with the exception of chapters 10 and 11 (**584 pages**).

ICRC [Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in Hostilities under International Humanitarian Law](#) (May 2009), Part 2.B "The concept of direct participation in hostilities", pp. 41-68 (28 pages).

Marco Sassòli, 'State responsibility for violations of international humanitarian law', *International Review of the Red Cross* 84 (2002), pp. 401-433 (33 pages).

Total amount of pages (required literature) at Master's level: 645 pages.

Supplementary literature for both levels:

Treaty Collections:

- Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth (eds.), *Global and Regional Treaties* (Oslo, 2012).

- Adam Roberts and Richard Guelff (eds), Documents on the Laws of War, Third Edition, (Oxford University Press, 2000).
- Dietrich Schindler and Jiří Toman (eds.), The laws of armed conflicts: a collection of conventions, resolutions, and other documents, (Martinus Nijhoff Publishers, 2004).

Books/reports:

Jean Pictet: The Geneva Conventions of 12 August 1949, Commentary, Vol. I (Geneva, 1952), Vol. II (Geneva, 1960), Vol. III (Geneva, 1960), Vol. IV (Geneva, 1958).

Yves Sandoz, Christophe Swinarski and Bruno Zimmermann (eds): Commentary on the Additional Protocols of 8 June 1977 to the Geneva Conventions of 12 August 1949 (Geneva: ICRC, 1987).

Jean-Marie Henckaerts and Louise Doswald-Beck, [Customary International Humanitarian Law, Volume I: Rules](#) (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).

ICRC Report, [International Humanitarian Law and the challenges of contemporary armed conflicts](#), October 2011, (53 pages); see also the December 2015 Report.

Marco Sassòli, Antoine Bouvier and Anne Quintin: [How Does Law Protect in War? Cases, Documents and Teaching Materials on Contemporary Practice in International Humanitarian Law](#) (Vol. I and II) (Geneva: ICRC, 3rd ed., 2011).

UK Ministry of Defence, [The Manual of the Law of Armed Conflict](#) (Oxford University Press, 2005).

[US Department of Defence Law of War Manual](#), June 2015.

Terry Gill and Dieter Fleck (eds.), The Handbook of the International Law of Military Operations, second edition (Oxford University Press, 2015).

Andrew Clapham and Paola Gaeta (eds), The Oxford Handbook of International Law in Armed Conflict (Oxford University Press, 2014).

Andrew Clapham, Paola Gaeta, and Marco Sassòli (eds.), The 1949 Geneva Conventions: A Commentary (Oxford University Press, 2015).

Gentian Zyberi, The Humanitarian Face of the International Court of Justice: Its Contribution to Interpreting and Developing International Human Rights and Humanitarian Law Rules and Principles (Intersentia, 2008), pp. 259-341.

Electronic resources:

[ICRC databases on international humanitarian law](#) (treaties, customary international humanitarian law, domestic implementation)

<https://www.icrc.org/casebook> ICRC: Sassoli, Bouvier, and Quintin, How does law protect in war?

[Electronic Resource Guide of the American Society of International Law](#)

[ICRC, Contemporary Challenges for IHL](#)

Total amount of pages (required literature) at Master's level: **645 pages**.

Total amount of pages (required literature) at Bachelor's level: **351 pages**

JUS5134 The Right to Peace (change from HUMR5134)

Request to change the code for HUMR5134 to JUS5134

I created the course 5134 The Right to Peace and am pleased to state that we are the only law school in the world to offer a legal class on Peace. The aim is reverse the normalization of violence within international law (use of force, targeted killings, extraordinary renditions, etc.), as the UN Charter seeks to promote peace through international law and institutions. I have now published a textbook with Oxford University Press: Promoting Peace through International Law (co-edited with Kjetil M. Larsen 2015).

<https://global.oup.com/academic/product/promoting-peace-through-international-law-9780198722731?cc=no&lang=en#>

This textbook will serve as the primary reading material for the class. As a result of this, we will change the syllabus to emphasize the legal topics and seek to increase the number of law students in the class.

Hence, I request that the code of the class be changed to JUS. The Director of the Masters Program in Human Rights, Gentian Zyberi, approves of the change. The lecturers include myself, Gentian Zyberi, Gro Nystuen, Bård Andreassen, and Jemima Garcia Godos.

The Table of Contents of the Book forming the new syllabus is as follows (Chapters 1,2,3, 4,8,9, 11, 12, 14, 16 and 17 will be assigned, 232 pages total):

Part I

1. The normative scope of peace and its exceptions Cecilia Bailliet & Kjetil M. Larsen
 2. The politics of peace and law: Realism, internationalism and the cosmopolitan challenge, Kristoffer Liden and Henrik Syse
 3. Normative foundation of the international law of peace, Cecilia M. Bailliet
 4. The good faith obligation to maintain international peace and security and the pacific settlement of disputes, Simon O'Connor and Cecilia M. Bailliet
 5. Protecting which peace for whom against what? A conceptual analysis of collective security, Pal Wrange
 6. Protection of human rights and the maintenance of international peace and security: Necessary precondition or a clash of interests?, Ola Engdahl
- Part II Preconditions of peace

7. Human rights violations and conflict risk - a theoretical and empirical assessment, Kjersti Skarstad
8. Traps of violence: A human rights analysis of relationships between peace and development, Bard A. Andreassen
9. Environmentally sustainable development and peace The role of international law, Christina Voigt
10. World peace through world trade? The role of dispute settlement in the WTO, Ole Kristian Fauchald
11. The potential of the Arms Trade Treaty to reduce violations of international humanitarian law and human rights law, Gro Nystuen and Kjolv Egeland
- Part III Civil society participation in the promotion and safeguarding of peace
12. Non-discrimination and equality as the foundation of peace, Vibeke Blaker Strand
13. Refugees and peace, Maja Janmyr
14. Barely begun: The inclusion of women as peacemakers, peacekeepers, and peacebuilders in international law and practice, Cornelia Weiss
- Part IV Institutional implementation of peace
15. United Nations peace operations and international law: What kind of law promotes what kind of peace?, Kjetil Mujezinovic Larsen
16. It's about trust: Transitional justice and accountability in the search for peace, Jemima Garcia-Godos
17. The role and contribution of international courts in furthering peace as an essential community interest, Gentian Zyberi
18. International fact-finding mechanisms - lighting candles or cursing darkness?, Cecilie Hellestveit
19. The constitutional dimension of peace, Azin Tadjini
20. Education for peace: Epilogue, Maria D. Sommardahl
Cecilia Bailliet

JUS5660 Intellectual Property in the Information Society

Forslag til endring av hovedlitteratur (required reading):

Charlotte Waelde, Graeme Laurie, Abbe Brown, Smita Kheria, og Jane Cornwell, **Contemporary Intellectual Property: Law and Policy** (Oxford University Press, 2013, 3rd edition)

erstattes med

Paul Torremans, Justine Pila, **European Intellectual Property Law** (Oxford University Press, 2016), except ch. 9, 18, 19, 22, 23 and 24.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

Ca. 600

JUS5852 International commercial arbitration**Forslag til endring i hjelpemidler:**

- Oppdatering av Nr 54-2011. Nytt hjelpemiddel:

Giuditta Cordero-Moss (ed.) International Commercial Law Materials, Institutt for privatrett stensilserie B Nr 73 - 2016

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

- Ny utgave av hovedboken (Gary Born, 2015);
- Et kapittel i Ivar Alviks bok flyttes til tilleggslitteratur (temaet er dekket i et annet fag og det er ikke lenger behov for å ha det som hovedlitteratur i dette faget);
- Lenke til den elektroniske versjon angis (en student klaget over at det var vanskelig å finne)

Hovedlitteratur:

Gary Born, International arbitration: law and practice, 2nd edition, Wolters Kluwer 2015 (536 pages)

Giuditta Cordero-Moss, International commercial contracts, Cambridge University Press 2014, chapter 5 (pp. 210- 307). Available on line: <http://goo.gl/OME78y>

Endelig versjon av Supplementary literature:

Ivar Alvik, Contracting with Sovereignty - State Contracts and International Arbitration, Hart Publishing Ltd 2011, pp. 119-158: <http://ask.bibsys.no/ask/action/show?pid=122289218&kid=biblio> 39 pages)

Gary Born, International Commercial Arbitration, Kluwer 2014

Redfern & Hunter on International Arbitration, Student version, Oxford University Press, 2009

Rudolf Dolzer, Christoph Schreuer, Principles of international investment law, Oxford University Press 2012

UNCITRAL Guide on the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York, 1958)

<http://newyorkconvention1958.org/>

UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration, Explanatory note :

http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/07-86998_Ebook.pdf (40 pages)

UNCTAD Series on Issues in International Investment Agreements:

<http://unctad.org/SearchCenter/Pages/results.aspx?k=%20Series%20on%20Issues%20in%20International%20Investment%20Agreements>

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

- En student klaget over at emnesiden ikke viser «learning requirements». Forslag til learning requirements:

Learning requirements:

- Main features of arbitration
- The legal framework and the interaction among the different sources (arbitration agreement, arbitration rules, arbitration law, conventions, soft law);
- The role of national law in international arbitration;
- The arbitration agreement;
- Structure and conduct of arbitration proceeding;
- Validity and enforceability of an arbitral award
 - **Totalt antall sider hovedlitteratur:**
 - 633

JUS5912 Legal Writing and Oral Advocacy in International Law

Textbook for the course:

- Sharon Hanson, *Learning Legal Skills and Reasoning*, 4th Edition (Routledge – 2016), except chapters 1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16, and 23 (**378 pages**).

Available online through the university library or Fronter:

- Pamela Samuelson, *Good Legal Writing: of Orwell and Window Panels*, University of Pittsburg Law Review 46 (1984-1985), pp. 149-169 (20 pages).
- Monika Ambrus, Karin Arts, Ellen Hey, Helena Raulus 'The role of experts in international and European decision-making processes: setting the scene' in Monika Ambrus, Karin Arts, Ellen Hey, Helena Raulus (eds), *The Role of 'Experts' in International and European Decision-Making Processes: Advisors, Decision Makers or Irrelevant Actors?* (Cambridge University Press, 2014), pp. 1-16 (16 pages).
- Michael Bothe, 'Verification of Facts', Max Planck Encyclopedia of Public International Law [MPEPIL] (16 pages).
- ICTY, Defence Motion (12 pages).
- ICTY, Prosecution Motion (42 pages).
- ICTY, Trial Chamber Decision (15 pages).

Additional useful materials:

Books:

- Emily Finch and Stefan Fafinski, *Legal Skills*, fifth edition (Oxford University Press, 2015);
- Peter Butt, *Modern Legal Drafting: A Guide to Using Clearer Language*, third edition (Cambridge University Press, 2013);

- Rupert Haigh, *Legal English*, fourth edition (Routledge, 2012);
- Lisa Webley, *Legal Writing*, third edition (Routledge, 2013);
- Chris Turner and Jo Boylan-Kemp, *Unlocking Legal Learning*, third edition (Routledge, 2012);
- Bryan A. Garner, *The Elements of Legal Style*, second edition (Oxford University Press, 2002);
- Antonin Scalia and Bryan A. Garner, *Making Your Case: The Art of Persuading Judges* (Thomson West, 2008).

Online resources:

- [The UN Audiovisual Library of International Law](#);
- [The Peace Palace Library Research Guides](#);
- TED Talks, [Before public speaking...](#)

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Use a collection of international legal documents:

1. Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth (eds.), *Global and Regional Treaties* (Oslo, 2012).
2. Malcolm Evans (ed.), *Blackstone's International Law Documents*, 12th edition (Oxford University Press, 2015).

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Course description:

Through this course the students will improve their general academic and lawyering skills in legal writing and oral advocacy. While acknowledging the growing complexity and differences among various fields of international law, the course will address some of the main issues arising in the context of practicing international law before different international courts as the International Court of Justice (ICJ) and the International Criminal Court (ICC). The course shall also help the students improve their academic legal writing skills.

The main issues covered during the seminars include an introduction to legal research methods in international law, the structure of legal argumentation, the interpretation of different international legal sources, good legal writing, and oral advocacy skills. Students will learn how to find and use various sources of international law, approach international legal questions from an academic or lawyering perspective, and construct sound legal arguments. Necessary attention will be paid also to ensuring proper referencing and avoiding plagiarism.

Writing skills are developed through a couple of exercises, culminating in the writing of a final written submission based on a fictitious case. Oral advocacy skills are developed through lectures and short videos, and focus on three situations, namely presentations, mootings, and negotiations. The improvement of oral advocacy skills shall serve the students in different professional situations, as well as help them prepare for a mock trial presentation before a bench of selected judges.

Every student will be assigned a role as either applicant or respondent. The written submission and oral presentation will be assessed by international law experts. The final assessment for this course is based on both a *written submission* and a *mock trial presentation*, based on a fictitious case. The written submission will be of a maximum of 4,000 words, footnotes included.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Skills and general competence:

Students will become familiar with international legal research methods and writing and advocacy skills in the area of public international law. The course focuses the practice of those skills through various small exercises (written or oral) which are conducted in class. Students examine how international legal sources and methods are applied, how lawyers conduct themselves in international legal practice, and how arguments are similar or different depending on the international adjudication forum.

This class will improve the legal writing and oral advocacy skills of the students and enhance their overall understanding of the international legal system, the writing of different legal documents at the international courts, the writing of a Master thesis on an international law topic, and the pursuit of careers in international law which require solid writing and oral advocacy skills.

Totalt antall sider hovedlitteratur: Textbook, except chapters 1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16, and 23.

Total of compulsory reading for the course: **599 pages**

JUS5850 INTERNATIONAL TRADE LAW

Hei,

Jeg ønsker som en oppfølging av den periodiske emneevalueringen av JUS5850, International Trade Law, å gjeninnføre en bok som pensum. Boken (den første av bøkene nedenfor) ble tatt ut av pensum i 2015 og erstattet av en bok som etter mange studenters oppfatning var for vanskelig.

Mvh
Ole Kr. Fauchald

Jeg foreslår at følgende under overskriften "Main literature":

Main literature

Peter Van den Bossche and Werner Zdouc, *The Law and Policy of the World Trade Organization. Text, Cases and Materials*, 3rd Edition, Cambridge University Press, 2013, pages 74-497, 514-531, 537-605, 673-835, and 845-893.

or

Michael Trebilcock, Robert Howse and Antonia Eliason, *The Regulation of International Trade*, 4th edition, Routledge, 2013, pages 1-226, 258-410, 472-513, 605-755 (this book is available as an e-book through the library services).

Both books cover the achievement requirements of the course. The former may best suit students with limited prior knowledge of international trade law, while the latter may best suit students with extensive prior knowledge of the subject.

NORSKE VALGEMNER

JUR1280/JUS5280 INTERNASJONAL PRIVATRETT

Forslag til endring i hjelpemidler:

- Ny utgave av Nr 61-2014 (har ikke nummeret ennå):

Giuditta Cordero-Moss (ed.) *Europeisk internasjonal privatrett*, Institutt for privatrett stensilserie B Nr xx - 2016

JUR1511 ARBEIDSRETT – DEN INDIVIDUELLE DEL

Forslag til endring i hjelpemidler:

Ny tekst:

Ingen

(vi fortsetter å bruke **Evju, Stein** (red.): *Materialsamling i arbeidsrett. Hovedavtaler, overenskomster, direktiver*. Institutt for privatrett. Stensilserie B. Nr. 65 – 2014. Den dekker det som er aktuelt av stoff også for H 2016.)

Gammel:

Evju, Stein (red.): Materialsamling i arbeidsrett. Hovedavtaler, overenskomster, direktiver. Institutt for privatrett. Stensils serie B. Nr. 65 – 2014

(erstatte tidligere utgaver)

Den følgende teksten skal *ikke* være med på nettsiden – det er dessverre feil nå.
Internasjonale rettskilder: De EU/EØS-rettslige direktiver som har aktualitet for rettsområdet er med i Materialsamlingen (jfr. ovenfor)

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur:

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015 [de deler av boken som ikke er ført opp som hovedlitteratur]

Stokke, Torgeir Aarvaag, Kristine Nergaard, Stein Evju: *Det kollektive arbeidslivet*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2013, kap. 2, 3 og 4

Evju, Stein: «Utviklingstrekk i den individuelle arbeidsretten», *Arbeidsrett* 2011, s. 143–163

Evju, Stein: «Arbeidsrettdisiplinen og arbeidsrettsforskningen i tilbakeblikk : Utviklingen av faget og forskningen fra fortid til nåtid», *Arbeidsrett* 2012, s. 1–29

Hovedlitteratur:

Skjønberg, Alexander Næss, og Eirik Hognestad: *Individuell arbeidsrett*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2014 (ikke s. 20–33 og s. 256–264)

Evju, Stein: «Saklighet og saklighetsprøvelse. En rettsgenetisk studie», *Arbeidsrett* 2013, s. 82–111

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015, s. 29–42 (diskrimineringsrett) og s. 57–70 (midlertidig ansettelse)

Støtte- og tilleggslitteratur:

Forarbeider til endringer 2015 i arbeidsmiljøloven

Prop. 39 L (2014–2015), Innst. 208 L (2014–2015)

Prop. 48 L (2014–2015), Innst. 207 L (2014–2015)

Prop. 85 L (2015–2015), Innst. 75 L (2015–2016)

Kommentarutgaver til arbeidsmiljøloven:

Jan Fougner m.fl. (Universitetsforlaget)

Henning Jakhelln m.fl. (red.), arbeidsrett.no (Cappelen-Damm)
A.S. Johansen og E. Stueland (red.) (Gyldendal Akademisk)
(og nettversjoner av lovkommentarer)

Fanebust, Arne: *Innføring i arbeidsrett : Den individuelle del.* 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2015

Evju, Stein: *Utvalgte artikler 2001-2010.* Oslo: Universitetsforlaget 2010 – følgende artikler:

«Arbeidsrett og styringsrett - et perspektiv», s. 29–46

«Arbeidsrett i møte med Europa : Om utstasjonering, tjenstedirektiv og andre direktiver», s. 255–279

«Direktivimplementering og arbeidstageres søksmålsposisjon», s. 391–448

«Labour-only contracting - the Norwegian way», s. 553–566

«Permittering og trygd : Trekk av rettsutviklingen», s. 567–598

«Aldersdiskriminering, likebehandling og pensjonsalder», s. 604–629

Evju, Stein: «Styringsrett og restkompetanse», *Arbeidsrett* 2010, s. 49–65

Thorkildsen, Tarjei og Tonje H. Drevland: «Arbeidsgivers styringsrett – en restkompetanse?», *Arbeidsrett* 2010, s. 30–48

Hellum, Anne, og Kirsten Ketscher (red.): *Diskriminerings- og likestillingsrett.* Oslo: Universitetsforlaget 2008. Diverse artikler

Hotvedt, Marianne Jenum, og Terese Smith Ulseth: «Arbeidsavtalen og styringsrett: Harmoni i en domsoktett», *Arbeidsrett* 2013, s. 112–138

Roseth, Kai Ove og Christel Kvalvik: «Aldersgrenser og aldersdiskriminering - er det lenger rom for å fastsette eller avtale særskilte aldersgrenser i norsk arbeidsliv?», *Arbeidsrett* 2012, s. 143–165

Edvardsen, Kjetil: «Retten til fast ansettelse -Praktiske problemstillinger tilknyttet grunnbemanningslæren», *Arbeidsrett* 2012, s. 103–141

Søreide, Christel: «Midlertidig ansattes rett til fast stilling etter fireårsregelen», *Arbeidsrett* 2009, s. 146–159

Taraldset, Birthe: «Arbeidsrett - eller eierstyring og selskapsledelse?», *Arbeidsrett* 2010, s. 66–73

Thorkildsen, Tarjei: «Endring av tjenstepensjonsordninger - arbeidsrettslige aspekter», *Arbeidsrett* 2012, s. 59–79

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Ny tekst:

Ingen

Bortsett fra norsk litteratur på engelsk ligger det ikke til rette for fremmedspråklig litteratur. Det finnes noe mer norsk på engelsk og tysk, men dette er ikke lett tilgjengelig rent praktisk. Noe blir likevel lagt ut i Fronter som «supplerende litteratur» ut over det som er med her som innførings-, hoved- og støttelitteratur.

De EU/EØS-rettslige direktiver som har aktualitet for rettsområdet er med i Materialsamlingen (jfr. ovenfor). Disse er tatt inn i engelske tekstversjoner. Rettspraksis fra EU-domstolen og EMD som det vises til og/eller som legges ut i Fronter, benyttes i engelsksproglige versjoner.

Gammel:

Ingen.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

13 s. tatt ut og netto like mange nye lagt inn = **405 sider totalt**.

Det innebærer ingen sidetallsendring. Hirst/Lønneid har teknisk sett litt flere sider enn netto 13, men sidene er så små og luftige at jeg har regnet dem som 13.

JUS5511 ARBEIDSRETT – DEN INDIVIDUELLE DEL

Forslag til endring i hjelpemidler:

Ny tekst:

Ingen

(vi fortsetter å bruke **Evju, Stein** (red.): Materialsamling i arbeidsrett. Hovedavtaler, overenskomster, direktiver. Institutt for privatrett. Stensilserie B. Nr. 65 – 2014.

Den dekker det som er aktuelt av stoff også for H 2016.)

Gammel:

Evju, Stein (red.): Materialsamling i arbeidsrett. Hovedavtaler, overenskomster, direktiver. Institutt for privatrett. Stensilserie B. Nr. 65 – 2014

(erstatte tidligere utgaver)

Den følgende teksten skal *ikke* være med på nettsiden – det er dessverre feil nå.

Internasjonale rettskilder: De EU/EØS-rettslige direktiver som har aktualitet for rettsområdet er med i

Materialsamlingen (jfr. ovenfor)

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur:

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015 [de deler av boken som ikke er ført opp som hovedlitteratur]

Stokke, Torgeir Aarvaag, Kristine Nergaard, Stein Evju: *Det kollektive arbeidslivet*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2013, kap. 2, 3 og 4

Evju, Stein: «Utviklingstrekk i den individuelle arbeidsretten», *Arbeidsrett* 2011, s. 143–163

Evju, Stein: «Arbeidsrettdisiplinen og arbeidsrettsforskningen i tilbakeblikk : Utviklingen av faget og forskningen fra fortid til nåtid», *Arbeidsrett* 2012, s. 1–29

Hovedlitteratur:

Skjønberg, Alexander Næss, og Eirik Hognestad: *Individuell arbeidsrett*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2014.

Evju, Stein: *Utvalgte artikler 2001-2010*. Oslo: Universitetsforlaget 2010

Følgende artikler inngår som hovedlitteratur:

«Arbeidsrett og styringsrett - et perspektiv», s. 29–46

«Arbeidsrett i møte med Europa : Om utstasjonering, tjenstedirektiv og andre direktiver», s. 255–279

«Labour-only contracting - the Norwegian way», s. 553–566

«Permittering og trygd : Trekk av rettsutviklingen», s. 567–598

Evju, Stein: «Informasjon og drøftelser som beslutningsvilkår», *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 1, s. 263–273 (2005)

Evju, Stein: «Saklighet og saklighetsprøvelse. En rettsgenetisk studie», *Arbeidsrett* 2013, s. 82–111

Hellum, Anne, og Kirsten Ketscher (red.): *Diskriminerings- og likestillingsrett*. Oslo: Universitetsforlaget 2008

Følgende kapitler inngår som hovedlitteratur:

«Introduksjon til diskriminerings- og likestillingsretten», og

kap.1 («Diskrimineringsforbud - Nogle generelle overvejelser»).

Hirst, Marion Holthe, og Sven Ivar Lønneid: *Arbeidsrett i et nøtteskall*. Oslo: Gyldendal Juridisk 2015, s. 29–42 (diskrimineringsrett) og s. 57–70 (midlertidig ansettelse)

Hotvedt, Marianne Jenum, og Terese Smith Ulseth: «Arbeidsavtalen og styringsrett: Harmoni i en domsoktett», *Arbeidsrett* 2013, s. 112–138

Roseth, Kai Ove og Christel Kvalvik: «Aldersgrenser og aldersdiskriminering - er det lenger rom for å fastsette eller avtale særskilte aldersgrenser i norsk arbeidsliv?», *Arbeidsrett* 2012, s. 143–165

Strand, Vibeke Blaker: «Forenklingssjuss – En trussel mot individers vern mot kjønnsdiskriminering?», *Lov og Rett* 2015, s. 449–470

Taraldset, Birthe: «Arbeidsrett - eller eierstyring og selskapsledelse?», *Arbeidsrett* 2010, s. 66–73

Støtte- og tillegglitteratur:

Forarbeider til endringer 2015 i arbeidsmiljøloven

Prop. 39 L (2014–2015), Innst. 208 L (2014–2015)

Prop. 48 L (2014–2015), Innst. 207 L (2014–2015)

Prop. 85 L (2015–2015), Innst. 75 L (2015–2016)

Kommentarutgaver til arbeidsmiljøloven:

Jan Fougner m.fl. (Universitetsforlaget)

Henning Jakhelln m.fl. (red.), arbeidsrett.no (Cappelen-Damm)

A.S. Johansen og E. Stueland (red.) (Gyldendal Akademisk)

(og nettsversjoner av lovkommentarer)

Fanebust, Arne: *Innføring i arbeidsrett : Den individuelle del.* 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget 2015

Hellum Anne, og Kirsten Ketscher (red.): *Diskriminerings- og likestillingsrett.* Oslo: Universitetsforlaget 2008; diverse artikler

Evju, Stein: «Aldersdiskriminering, likebehandling og pensjonsalder», i: Stein Evju: *Arbeidsrett: Utvalgte artikler 2001-2010*, s. 604–629

Evju, Stein: «Direktivimplementering og arbeidstageres søksmålsposisjon», i: Stein Evju, *Arbeidsrett : Utvalgte artikler 2001-2010*, s. 391–448

Evju, Stein: «Styringsrett og restkompetanse», *Arbeidsrett* 2010, s. 49–65

Thorkildsen, Tarjei, og Tonje H. Drevland: «Arbeidsgivers styringsrett – en restkompetanse?», *Arbeidsrett* 2010, s. 30–48

Edvardsen, Kjetil: «Retten til fast ansettelse -Praktiske problemstillinger tilknyttet grunnbemanningslæren», *Arbeidsrett* 2012, s. 103–141

Søreide, Christel: «Midlertidig ansattes rett til fast stilling etter fireårsregelen», *Arbeidsrett* 2009, s. 146–159

Thorkildsen, Tarjei: «Endring av tjenestepensjonsordninger - arbeidsrettslige aspekter», *Arbeidsrett* 2012, s. 59–79

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Ny tekst:

Ingen (men én engelsk tekst ovenfor)

Bortsett fra norsk litteratur på engelsk ligger det ikke til rette for fremmedspråklig litteratur. Det finnes noe mer norsk på engelsk og tysk, men dette er ikke lett tilgjengelig rent praktisk. Noe blir likevel lagt ut i Fronter som «supplerende litteratur» ut over det som er med her som innførings-, hoved- og støttelitteratur.

De EU/EØS-rettslige direktiver som har aktualitet for rettsområdet er med i Materialsamlingen (jfr. ovenfor). Disse er tatt inn i engelske tekstversjoner. Rettspraksis fra EU-domstolen og EMD som det vises til og/eller som legges ut i Fronter, benyttes i engelsksproglige versjoner.

Gammel:

Ingen (men én engelsk tekst ovenfor)

Den følgende teksten skal *ikke* være med på nettsiden – det er dessverre feil nå.

Internasjonale rettskilder: De EU/EØS-rettslige direktiver som har aktualitet for rettsområdet er med i Materialsamlingen (jfr. ovenfor)

Bortsett fra norsk litteratur på engelsk ligger det ikke til rette for fremmedspråklig litteratur; det som kan finnes, er ellers ikke lett tilgjengelig.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

36 s. tatt ut, netto 35 s. nytt stoff lagt inn= **592 sider totalt**

Dette er reelt sett ingen sidetallsendring.

JUS5550 HELSERETT**Navn på ansvarlig faglærer:**

Aslak Syse

Høsten 2016:

Aslak Syse og Morten Kjelland

Forslag til endring i hjelpemidler:**Helserett (JUR1550/JUS5550):**

Syse, Aslak (red.): Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2016-2017 (og senere utgaver). Gyldendal Juridisk 2016.

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur). Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur

Befring, Kjelland Syse: Sentrale helserettslige emner,

Gyldendal Juridisk 2016 kapittel 1

Hovedlitteratur

Befring, Kjelland Syse (red.): Sentrale helserettslige emner,

Gyldendal Juridisk 2016

Kapittel 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 9

Til sammen: 187 s

JUS5701 INTERNASJONALE MENNESKERETTIGHETER

Jeg ønsker at faget endrer navn til "Menneskerettigheter", slik at nasjonalt forankrete menneskerettigheter - som vi ser på i undervisningen - også inkluderes i fagets navn, ikke bare de internasjonale.

Navn på ansvarlig faglærer: Vibeke Blaker Strand

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Følgende foreslås tatt inn i litteraturlisten:

Innføringslitteratur:

Andenæs, Mads og Bjørge, Eirik: Menneskerettene og oss. Oslo, Universitetsforlaget 2012

Blaker Strand, Vibeke, og Larsen, Kjetil Mujezinović: Menneskerettigheter i et nøtteskall. Oslo, Gyldendal 2015

Hovedlitteratur:

Blaker Strand, Vibeke, og Larsen, Kjetil Mujezinović: Menneskerettigheter i et nøtteskall. Oslo, Gyldendal 2015 s. 20-34, 63-107, s. 218-227 (70 sider)

Andenæs, Mads, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, «Høyesterett og EMD: samspill, subsidiaritet og skjønnsmargin» i Lov og rett 2015 nr. 5 s. 261-278 (18 sider)

Andenæs, Mads, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, «Menneskerettsspørsmål for Høyesterett som EMD ikke har tatt stilling til» i Lov og rett 2015 nr. 6 side 323-343 (21 sider)

Baarsen, Arnfinn, «De nordiske høyesterettene som konstitusjonsdomstoler: Noen nyere utviklingslinjer i Norges Høyesterett», Foredrag på Nordisk høyesterettsdommerseminar, Stockholm 23. og 24. mars 2015 (25 sider)

Tilleggslitteratur:

Menneskerettighetsutvalgets rapport om menneskerettigheter i Grunnloven (Dokument 16 (2011–2012))

Følgende foreslås tatt ut av hovedlitteraturen:

Dokument 16 (2011-2012) Rapport til Stortingets presidentskap fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven s. 40-98: Kap. 9 («Hva menes med menneskerettigheter?»), kap. 10 («Bør menneskerettigheter grunnlovsfestes?»), kap. 11 («Hvilke rettigheter er sentrale eller allmenngyldige?»), kap. 12 («Generell bestemmelse om menneskerettigheter»), kap. 13 («Begrensning av menneskerettigheter»), kap. 14 («Håndheving og kontroll av menneskerettigheter»), kap. 15 («Tolkning av rettighetsbestemmelsene i Grunnloven») og kap. 16 («Derogasjon fra menneskerettigheter») (59 sider)

Benedikte Moltumyr Høgberg: «Forholdsmessighetsvurdering» s. 304-309 (punktene 6.8.1 og 6.8.2) i «Forbud mot tilbakevirkende lover» Universitetsforlaget 2010 (6 s.)

Anne Hellum: "Making space and giving voice: the CEDAW in Norwegian law" s. 588-624 i "Women's Human Rights. CEDAW in International, Regional and National Law" Anne Hellum og Henriette Sinding Aasen (red.) Cambridge University Press 2013 (37 sider)

Ot.prp. nr. 33 2004-2005 Om lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. (diskrimineringsloven) s. 52-66 (kap. 8, unntatt punkt 8.5 og 8.6.3,) og s. 186-191 (punkt 17.1.6 og 17.2) (18 sider)

Vibeke Blaker Strand: «Diskrimineringsvernet» kap. 4 s. 133-148 i «Diskrimineringsvern og religionsutøvelse. Hvor langt rekker individvernet?» Gyldendal Juridisk 2012 (16 sider)

Dersom forslaget godtas blir den samlede hovedlitteraturen i faget slik:

Hovedlitteratur:

Menneskerettigheters stilling i norsk rett og tolking av menneskerettigheter i Norge:

Andenæs, Mads, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, «Høyesterett og EMD: samspill, subsidiaritet og skjønnsmargin» i Lov og rett 2015 nr. 5 s. 261-278 (18 sider)

Andenæs, Mads, Andreas Motzfeldt Kravik og Eirik Bjørge, «Menneskerettsspørsmål for Høyesterett som EMD ikke har tatt stilling til» i Lov og rett 2015 nr. 6 side 323-343 (21 sider)

Baarsen, Arnfinn, «De nordiske høyesterettene som konstitusjonsdomstoler: Noen nyere utviklingslinjer i Norges Høyesterett», Foredrag på Nordisk høyesterettsdommerseminar, Stockholm 23. og 24. mars 2015 (25 s.)

Blaker Strand, Vibeke, og Larsen, Kjetil Mujezinović: Menneskerettigheter i et nøtteskall. Oslo, Gyldendal 2015 s. 20-34, 63-107, s. 218-227 (70 sider)

Blaker Strand, Vibeke: "Norway's Ratification of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities: Highlighting Current Discourses in the Field of Human Rights in Norway" i *Nordic Journal of Human Rights*, Vol. 32, No. 1 (2014) s. 75-83 (9 sider)

Blaker Strand, Vibeke: "På vei bort fra menneskerettslovens system? Om forutberegnelighetshensynets gjennomslagskraft." s. 218-228 i *Kritisk Juss* nr. 3 2010. (10 sider)

Kierulf, Anine: «Innenfra Og Utenfra - Grunnloven Og Menneskerettighetene» i Eirik Holmøyvik (red.) «Tolkingar av Grunnlova. Om forfatningsutviklinga 1814-2014" Pax 2013 (31 s.)

NOU 2003:19 Makt og demokrati s. 74-87 – Særuttalelse fra utvalgsmedlem Hege Skjeie (14 s.)

Thorsnes, Ingrid Egeland: "Klageordning til FNs barnekonvensjon – nei takk?" i *Kritisk Juss* 2014 (9 s.)

Ulfstein, Geir: "Den rettslige betydningen av avgjørelser fra menneskerettslige konvensjonsorganer" s. 552-570 i *Lov og Rett* Vol 51, Nr. 9, 2012 (19 s.)

Østerud, Øyvind, Engelstad, Fredrik og Selle, Per: Tekst fra «Makten og demokratiet. En sluttbok fra Makt- og demokratiutredningen», Oslo, 2003. s. 116 – 126 (11 s.)

Statens plikter i forbindelse med implementering av internasjonale menneskerettigheter:

Boerefijn, Ineke: "International Human Rights in National Law" s. 631-656 Catarina Krause og Martin Scheinin (red.) "International Protection of Human Rights: A textbook" Åbo Akademi University Institute for Human Rights 2012 (26 s.)

Dokument 16 (2014-2015) Rapport til Stortingets presidentskap fra arbeidsgruppen som har utarbeidet forslag til lov og instruks om nasjonal institusjon for menneskerettigheter s. 5-41

Særlig om EMK:

Blaker Strand, Vibeke, og Larsen, Kjetil Mujezinović: "The Role of the European Convention on Human Rights in the Norwegian Legal Order", under publisering i Stefan Lorenzmeier og Vasilka Sancin (red.) "Contemporary Issues of Human Rights Protection in International and National Settings", Nomos Publishers og Hart Publishers 2015 (15 s.)

Føllesdal, Andreas: «Del av problemet, og del av løsningen: Den europeiske menneskerettighetsdomstolen og demokratisk selvstyre» i Harald Baldersheim og Øyvind Østerud (red.) «Det norske demokratiet i det 21. århundre» Fagbokforlaget 2014, s. 80-91 (12 s.)

Føllesdal, Andreas, Birgit Peters og Geir Ulfstein: «Introduction» s. 1-24 i Andreas Føllesdal, Birgit Peters og Geir Ulfstein (red.) *Constituting Europe. The European Court of Human Rights in National, European and Global Context*, Cambridge University Press 2013 (24 s.)

Letsas, George: “The ECHR as a living instrument: its meaning and legitimacy” s. 106-141 i Andreas Føllesdal, Birgit Peters og Geir Ulfstein (red.) *Constituting Europe. The European Court of Human Rights in National, European and Global Context*, Cambridge University Press 2013 (36 s.)

Spano, Robert: “The European Court of Human Rights and National Courts: A Constructive Conversation or a Dialogue of Disrespect?” s. 1-10 i *Nordic Journal of Human Rights* Vol. 33, No. 1 2015 (10 s.)

Spielmann, Dean: “Whither the Margin of Appreciation?” i *Current Legal Problems*, Vol. 67 (2014), s. 49–65 (17 s.)

Enkeltspørsmål:

Innvandringsfeltet, saker som involverer barnets beste:

Sandberg, Kirsten: “The role of national courts in promoting children's rights: The case of Norway.” i *The International Journal of Children's Rights* Vol. 22, No. 1 (2014) s. 1-20 (20 s.)

Havre Meidell, Merete: “Brutte bånd ved utvisning av foreldre – rettferdig for hvem?” s. 169-185 i Beatrice Halsaa og Anne Hellum (red.) “Rettferdighet”, Universitetsforlaget 2010 (17 s.)

Blaker Strand, Vibeke: “Ikke kun en Grunnlov på papiret – Barns menneskerettigheter er styrket” i *Morgenbladet* 2015 (3 s.)

Religionsfrihet og foreldre retten i forbindelse med utdanning:

Evans, Carolyn: “Towards a Theory of Freedom of Religion or Belief” og “Historical Background” kap. 2 og 3 s. 18-50 i *Freedom of religion under the European Convention on Human Rights* Oxford University Press 2001. (33 s)

Ytringsfrihet:

Barendt, Eric: “Why Protect Freedom of Speech?” kap. 1 s. 1-39 “Freedom of Speech” Oxford University Press 2007 (39 s.)

Frihetsberøvelse i Norge:

Prop. 56 S (2012-2013) «Samtykke til ratifikasjon av valgfri protokoll av 18. desember 2002 til FN-

konvensjonen av 10. desember 1984 mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff.» s. 5-29 (t.o.m. pkt. 6.2.7) og s. 38-40 (f.o.m. pkt. 6.4.5). (28 s.)

ØSK-rettigheter:

Fredman, Sandra: "The Structure of Positive Duties" kap. 3 s. 65-91 I "Human Rights Transformed. Positive Rights and Positive Duties" Oxford University Press 2008 (27 s.)

Ketscher, Kirsten: «Ejendomsret til sociale udelser. Retrospektivt gensyn med Borthen og Thunheim i lyset af EMK Tp 1 art. 1 med inddragelse af Lindheim (Tomtefestesaken)" s. 315-330 i Ketscher, Lilleholt, Smith og Syse (red.) "Velferd og rettfærd. Festskrift til Asbjørn Kjønstad 70 år" Gyldendal Juridisk 2013 (16 s.)

Ikdahl, Ingunn: "Myndighetene lar dem fryse" Debattinnlegg i Aftenposten Aften 11.2.2009 (1 s.)

Totalt antall sider hovedlitteratur:

Opprinnelig inneholdt hovedlitteraturen 600 sider.

Med de foreslåtte endringene blir hovedlitteraturen 598 s.

JUS5880 FINANSMARKEDSRETT

Jeg foreslår at disse to legges til som tilleggslitteratur i faget JUS5880 finansmarkedsrett:

Prop.125.L (2013-2014) Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)

Mads Andenas og Iris Chiu, The Foundations and Future of Financial Regulation: Governance for Responsibility, Routledge 2013

Mads Andenæs

JUS5810 OPPHAVSRETT

Navn på ansvarlig faglærer: Ole-Andreas Rognstad

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Forslag til ny støttelitteratur:

Schønning, Peter: Ophavsretsloven med kommentarer, 4. udg. København 2008.

Schovsbo, Jens, Rosenmeier, Morten: Immaterialret,3.udg. København 2013, kap.II

erstattes med

Schønning, Peter: Ophavsretsloven med kommentarer, 5. udg. København 2011

Schovsbo, Jens, Rosenmeier, Morten: Immaterialret, 4. udg. København 2015

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Forslag til ny støttelitteratur:

Schønning, Peter: Ophavsretsloven med kommentarer, 4. udg. København 2008.

Schovsbo, Jens, Rosenmeier, Morten: Immaterialret,3.udg. København 2013, kap.II

erstattes med

Schønning, Peter: Ophavsretsloven med kommentarer, 5. udg. København 2011

Schovsbo, Jens, Rosenmeier, Morten: Immaterialret, 4. udg. København 2015

JUS5980 SKATTERETT 2

Navn på ansvarlig faglærer: professor Arvid Aage Skaar

Forslag til endring i hjelpemidler:

Pensum i internasjonal skatterett tas ut, i og med at et eget valgemenue i internasjonal skatterett er opprettet.

Dessuten reduseres pensum i merverdiavgift, av hensyn til sidekravet (600 sider).

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Innføringslitteratur:

Andenæs, Mads Henry: Selskapsrett, Oslo 2007

Bråthen, Tore: Selskapsrett, Oslo 2013

Geir Woxholth: Selskapsrett, Oslo 2010

Skaar, Arvid Aage og Tor S. Kildal: Bedriftsskatterett, 12. utg. Oslo 2012, og senere utgaver.

Brudvik, Arthur: Skatterett for økonomer, 16. utg. 2012.

De to sistnevnte bøkene gir framstillinger av bedrifts- og selskapsbeskatningen med økonomistudenter for øye. Framstillingen er stort sett konsentrert om lov- og forskriftsstoff og er instruktiv, men lite problematiserende.

Hovedlitteratur:

Zimmer, Frederik/BAHR: Bedrift, selskap og skatt. 6. utg. Oslo 2014, kap. 11-27. Fremstillingen dekker læringskravene godt, men er på en del punkter mer detaljert enn det som kreves.

Gjems-Onstad, Ole og Tor S. Kildal: Lærebok i merverdiavgift, kap. 1-2 og 5-9, 4. utg. Oslo 2013.

Støttelitteratur og lovkommentarer mv:

Brudvik, Arthur J.: Skattelovkommentaren, siste utgave.

Skattedirektoratet (utg): Lignings-ABC, siste utgave.

Brudvik, Arthur J.: Skatterett for næringsdrivende, 37. utgave 2014.

Gjems-Onstad, Ole: Norsk bedriftsskatterett, 9. utg. 2015.

Gjems-Onstad, Ole og Tor S. Kildal: MVA-kommentaren, 3. utgave Oslo 2005.

Jarøy, Jacob (red): Norsk skattelovsamling, siste utgave.

Gjems-Onstad, Ole (red): Skattelovsamlingen, siste utgave.

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Faget omfatter først og fremst et fordypningsstudium i inntektsbeskatning av selskaper og selskapsdeltakere. I tillegg omfatter faget en innføring i merverdiavgiftsrett. Der det forutsettes selskapsrettslig eller regnskapsrettslig kunnskap, er det nødvendige forsøkt tatt med i læremidlene. Studentene anbefales likevel å ta faget Grunnleggende regnskapsrett og regnskapsforståelse (JUR3011). Det er ingen obligatoriske forkunnskapskrav, men faget bygger videre på Skatterett 1 Grunnleggende skatterett.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

598 sider

JUR1504/IUS5504 Konflikt håndtering

Navn på ansvarlig faglærer: Sverre Blandhol**Litteratur for JUS5504 – masteremnet på 10 studiepoeng****Hovedlitteratur:**

Blandhol, Sverre (2014): *Konfliktanalyse*, Fagbokforlaget, kap. 1-11 (280 s.)

Coleman, Peter T., Deutsch, Morton og Marcus, Eric C. (eds.) (2014): *The Handbook of conflict resolution : theory and practice*, San Francisco: Jossey-Bass, kapittel 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 15, 20, 21 og 22. (275 s.)

Christie, Nils (1977): «Konflikt som eiendom», *Tidsskrift for rettsvitenskap*, s. 113-132. (20 s.)

Ristvedt, Per M. og Ola Ø. Nisja (2008): *Alternativ tvisteløsning*, Cappelen, kapittel 1 og 2 (25 s.)

Totalt: 600 sider.

Litteratur for JUS1504 – bacheloremnet på 10 studiepoeng**Hovedlitteratur:**

Blandhol, Sverre (2014): *Konfliktanalyse*, Fagbokforlaget, kap. 1,2, 4, 5, 6, 8, 9 og 10 (230 s.)

Coleman, Peter T., Deutsch, Morton og Marcus, Eric C. (eds.) (2014): *The Handbook of conflict resolution : theory and practice*, San Francisco: Jossey-Bass, kapittel 1, 4, 7, 15, 20 og 21. (125 s.)

Christie, Nils (1977): «Konflikt som eiendom», *Tidsskrift for rettsvitenskap*, s. 113-132. (20 s.)

Ristvedt, Per M. og Ola Ø. Nisja (2008): *Alternativ tvisteløsning*, Cappelen, kapittel 1 og 2 (25 s.)

Totalt: 400 sider.

Tillegglitteratur som er felles for masteremnet og bacheloremnet:

Bercovitch, J., et al. (eds.) (2009). *The Sage handbook of conflict resolution*. Los Angeles, Sage

Coleman, Peter T., Deutsch, Morton og Marcus, Eric C. (eds.) (2014): *The Handbook of conflict resolution : theory and practice*, San Francisco: Jossey-Bass (De kapitler som ikke er hovedlitteratur).

Fisher, Roger og Daniel Shapiro (2006). *Beyond Reason: Using Emotions as You Negotiate*, New York: Penguin

Kriesberg, L. and B. W. Dayton (2012). *Constructive Conflicts: from Escalation to Resolution*. Lanham, Md., Rowman & Littlefield.

Moffitt, M. L., & Bordone, R. C. (2005). *The handbook of dispute resolution*. San Francisco: Jossey-Bass.

Pruitt, Dean G, og Sung Hee Kim (2004): *Social Conflict: Escalation, Stalemate, and Settlement*, 3rd ed. McGraw Hill.

Ramsbotham, O., et al. (2011). *Contemporary conflict resolution: the prevention, management and transformation of deadly conflicts*. Cambridge, Polity Press.

Stone, D., et al. (2010). *Difficult conversations: How to discuss what matters most*, Penguin.

Ury, William (1993): *Getting past no: negotiating your way from confrontation to cooperation*, New York: Bantam books

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Læringskrav for JUS5504 - masteremnet på 10 studiepoeng

Kunnskap:

God forståelse for utvalgte teorier og forskningsfunn om konflikter, konflikters utvikling og konflikthåndtering, herunder om:

- Konfliktbegrepet, konfliktprosessen, strukturer som former konfliktprosessen, konfliktemner og skjevheter i konfliktoppfattelsen.
- Emosjoner, bedømmelser og beslutninger i konflikt.
- Personlighet, kjønn, kultur og konflikters kontekst.
- Roller, makt og tillit i konflikt.
- Konfliktstrategier og konflikttaktikker.
- Hvordan konflikter oppstår og utvikler seg, herunder om kilder til konflikt, og om eskalering.

God forståelse av sentrale teorier om hvordan konflikter kan håndteres på måter som ivaretar individer, grupper og organisasjoner, herunder om:

- Teorien om samarbeid og konkurranse
- Konstruktive kontroverser, språk og kommunikasjon.
- Problemløsning i konflikter
- Kreativitet i konflikter.
- Endring og konflikt.
- Prosedyral rettferdighet.

Kunnskap om trekk ved de rettslige behandlingsmåter og prosessformer, herunder om:

- Juristprofesjonene og deres oppgaver og roller i konflikthåndtering.
- Begrepet rettsliggjøring.
- Alternativ tvisteløsning.

Ferdigheter:

Emnet gjør deg i stand til å identifisere og analysere utvalgte problemstillinger ved forståelse og håndtering av konflikter og kunne redegjøre for sentrale teorier og forskningsfunn vedrørende disse.

Emnet gir deg også ferdigheter i å analysere konkrete konflikter ved hjelp av fagets teorier og begrepsapparat, samt å planlegge intervensjoner og strategier basert på disse.

Generell kompetanse:

Emnet oppøver evnen til refleksjon rundt alternative måter å håndtere konflikter på, som kan ivareta individers, grupper og organisasjoners mål og interesser.

Emnet gir deg kjennskap til forholdet mellom jus og etikk ved håndtering av konflikter, derunder at det kan ligge etiske forventninger ut over de klart definerte regler, samt en bevisst holdning til hvordan slike dilemmaer kan løses i praksis.

Læringskrav for JUS1504 - bachelor-emnet på 10 studiepoeng**Kunnskap:**

God forståelse for utvalgte teorier og forskningsfunn om konflikter, konflikters utvikling og konflikthåndtering, herunder om:

- Konfliktbegrepet, konfliktprosessen, strukturer som former konfliktprosessen, konfliktemner og skjevheter i konfliktoppfattelsen.
- Emosjoner, bedømmelser og beslutninger i konflikt.
- Personlighet, kjønn, kultur og konflikters kontekst.
- Roller, makt og tillit i konflikt.
- Konfliktstrategier og konflikttaktikker.
- Hvordan konflikter oppstår og utvikler seg, herunder om kilder til konflikt, og om eskalering.

God forståelse av sentrale teorier om hvordan konflikter kan håndteres på måter som ivaretar individer, grupper og organisasjoner, herunder om:

- Teorien om samarbeid og konkurranse
- Konstruktive kontroverser, språk og kommunikasjon.
- Problemløsning i konflikter
- Kreativitet i konflikter.

Kunnskap om trekk ved de rettslige behandlingsmåter og prosessformer, herunder om:

- Juristprofesjonene og deres oppgaver og roller i konflikthåndtering.
- Begrepet rettsliggjøring.
- Alternativ tvisteløsning.
- Prosedyral rettferdighet.

Ferdigheter:

Emnet gjør deg i stand til å identifisere og analysere utvalgte problemstillinger ved forståelse og håndtering av konflikter og kunne redegjøre for sentrale teorier og forskningsfunn vedrørende disse.

Emnet gir deg også ferdigheter i å analysere konkrete konflikter ved hjelp av fagets teorier og begrepsapparat, samt å planlegge intervensjoner og strategier basert på disse.

Generell kompetanse:

Emnet oppøver evnen til refleksjon rundt alternative måter å håndtere konflikter på, som kan ivareta individers, grupper og organisasjoners mål og interesser.

Emnet gir deg kjennskap til forholdet mellom juss og etikk ved håndtering av konflikter, derunder at det kan ligge etiske forventninger ut over de klart definerte regler, samt en bevisst holdning til hvordan slike dilemmaer kan løses i praksis.

BA: 400 sider

MA: 600 sider

SPRÅKFAG**ENGSEMJ**

Navn på ansvarlig faglærer: Malcolm Langford

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Hovedlitteratur:

Sharon Hanson, *Legal Method, Skills and Reasoning* (London: Routledge, 2009), 1-314, 361-418, 463-698 (303).

Rupert Haigh, *Legal English*, 4th edition (London: Routledge, 2015), pp. 1-278 (139).

Tillegglitteratur.

Lisa Webley, *Legal Writing*, 4th edition (Routledge, 2016).

W. Brian Simpson, *Leading Cases in the Common Law* (Oxford: Oxford University Press, 1995).

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

1. Charles Abernathy, *Law in the United States*, (St. Paul, MN : Thomson/West, c2006)

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Kort om emnet

Emnet har som hovedmål å styrke studentenes kompetanse i skriftlig og muntlig engelsk i en juridisk kontekst. Undervisningen vil ta hensyn til målgruppens spesielle studie- og yrkesinteresser og styrke studentenes kompetanse som juristlingvister.

Kurset er spesielt egnet for de som planlegger å studere i utlandet eller jobbe i et arbeidsmiljø der engelsk blir brukt, og vil utdype sine kunnskaper om et utenlandsk rettssystem. Dessuten vil kurset forbedre engelskferdighetene før studentene tar et engelskspråklig valgemenne senere i studiet.

Fra høsten 2016 består kurset av de følgende elementene

- Innføring i angloamerikansk rettssystem, historie, offentlig og privat rett, prosedyre og føderalisme.
- Innføring i juridisk fagterminologi/teknikk og forbedring av grammatikk
- Skriftlige og muntlige øvelser (oversettelse av juridiske tekster, oppsummering av rettsaker, skriving av avtaler og brev, prosedyre konkurranse)

Juss i aksjon (juss i angloamerikanske samfunnet, advokatliv osv)

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Hva lærer du?

Gjennom ulike muntlige øvelser (bl.a. "moots", rollespill, diskusjoner) vil du utvide ditt ordforråd og kjennskap til idiomatiske og fagtekniske uttrykk. I tillegg trener du på både generelle og fagspesifikke lese og skriveferdigheter i engelsk. Du vil lære å unngå de typiske feilene nordmenn gjør i engelsk når det gjelder både ordvalg og uttale, grammatikk og tegnsetting. Innføringen i det politiske systemet og rettssystemet er gjort i et komparativt perspektiv. Det sammenlignes systematisk med norske forhold.

Kunnskap

Dette har du kunnskaper om etter å ha fullført emnet:

rettssystemet i USA og Storbritannia og rollen av 'caselaw'
sentrale juridiske konsepter og termer med fokus på følgende områder: contract law, tort law, criminal law, property law, corporate law og administrative/constitutional law
advokatpraksis i USA og Storbritannia og transnational advokatpraksis

Ferdigheter

Dette kan du etter å ha fullført emnet:

forklare og drøfte engelske tekster i ulike juridiske sjangere
lese og forstå "cases" på engelsk
oversette og skrive tekster med juridisk innhold
skrive formelle juridiske tekster av ulik art på engelsk
sammenligne det anglo-amerikanske og det norske rettssystemet
diskutere samfunnsmessige og juridiske forhold og argumentere på engelsk
holde et kort foredrag på engelsk og presentere en sak på engelsk

Generell kompetanse

Emnet gir generell kompetanse i engelsk for jurister, samt at det forbedrer studentenes muntlige, skriftlige og grammatiske ferdigheter.

Faget skal også øve opp studentenes evne til systematisk å tenke komparativt og i et bredere perspektiv.

Undervisning

Undervisningen går over to semestre, med oppstart om høsten og avsluttende eksamen om våren. Fra høsten 2016 blir kurset delt mellom forelesninger og grupper. I to grupper skal konsentrert arbeid med språk og juridisk praksis foregå.

Det forutsettes at studenten møter godt forberedt til timene. Hjemmearbeid innebærer blant annet å lese, forberede innlegg, gjøre oversettelser og grammatikkoppgaver. Kurset krever aktiv deltakelse i timene, for eksempel gjennom høytlesing og gruppearbeid.

Obligatoriske aktiviteter - krav for å kunne avlegge eksamen:

Studenter som ikke møter opp til de 2 første undervisningstimene uten å melde fra på forhånd vil få sin påmelding til emnet slettet i Studentweb av administrasjonen.

Det kreves oppmøte på **50% av undervisningen**. I tillegg må hver student få godkjent en oppgave i det første semesteret. Studenter som ønsker å slutte på emnet i løpet av semesteret må gi beskjed om dette

Eksamen

Det er krav om oppmøte til undervisning og gjennomføring av obligatoriske aktiviteter for å kunne avlegge eksamen i emnet, se under overskriften Undervisning.

Eksamen består av en 6-timers skriftlig eksamen og en muntlig eksamen av ca. 30 minutters varighet. Begge må tas i samme (vår-) semester. Den endelige karakteren regnes ut på grunnlag av skriftlig og muntlig eksamen i forholdet 2:1. Den bedømmes etter en gradert skala fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

Totalt antall sider hovedlitteratur: 442

TYSJURI

Kort om emnet

Emnet skal hjelpe studentene til å styrke sin generelle kompetanse i skriftlig og muntlig tysk.

Undervisningen tar hensyn til målgruppens spesielle studie- og yrkesinteresser og en vil derfor i høy grad legge vekt på fagspesifikt stoff, men også regelmessig trekke inn dagsaktuelle temaer.

Emnet består av følgende komponenter:

- Innføring i juridisk fagspråk og det tyske rettssystem
- Moot court på tysk
- Oversettelse av juridiske og andre tekster
- Praktisk grammatikk
- Skriftlige og muntlige øvelser

- Tysk kulturkunnskap og formidling av interkulturell kompetanse i skjæringspunktet mellom Norge og de tyskspråklige land

Deltakerne vil få et innblikk i tysk kultur og samfunn, og det legges spesielt vekt på rettssystemet, juridisk utdanning, kulturkunnskap og dagsaktuelle temaer. Du vil utvide ordforråd og kunnskaper innenfor det juridiske fagfeltet og du vil få trening i å oversette korte tekster med juridisk og annet innhold til og fra norsk. I tillegg utvider du dine lese- og skriveferdigheter i tysk. Du vil lære å unngå de typiske feilene nordmenn gjør i tysk med hensyn til både ordvalg og uttale, grammatikk og tegnsetting.

Kurset er spesielt egnet for dem som planlegger å studere i utlandet eller ønsker å benytte tysk som arbeidsspråk i et juridisk yrke.

Ekskursjon

Så vidt det lar seg gjøre arrangeres det en ekskursjon til Tyskland.

Hva lærer du

Kunnskap

Emnet omfatter utvalgte temablokker omtalt i pensum og gir deg innsikt i de viktigste delene av det tyske rettssystemet. Det sammenlignes systematisk med det norske systemet.

Temagruppene er:

- Juristutdanningen
- Rett og rettskilder
- Forfatningsrett
- Kontraktsrett
- Familie- og arverett
- Handels- selskaps- og arbeidsrett
- Strafferett
- Forvaltningsrett
- Internasjonal privatrett, Europarett og EMK

Videre vil du tilegne deg nyttig juridisk terminologi og utarbeide en praktisk liste over fagterminologi på tysk.

Ferdigheter

Etter gjennomført kurs skal du ha følgende ferdigheter:

- Du har videreutviklet din leseteknikk i tysk; du kan lese og forstå tyske tekster av ulik vanskelighetsgrad.
- Du kan oversette korte tekster med juridisk og allment innhold begge veier (tysk – norsk / norsk - tysk) og kjenner til nyttige hjelpemidler.
- Du kan delta i faglige samtaler på tysk og holde korte innlegg.

- Du er fortrolig med tyske teksttypekonvensjoner og kan skrive korte administrative brev, lage en CV, søke en jobb på tysk.
- Du har utviklet dine evner til å forstå, forklare og analysere forskjellige teksttyper og sjangere, bl.a. tysk lovgivning, rettspraksis, samt noen skjønnlitterære og journalistiske tekster.
- Du kan sammenligne det tyske og det norske rettssystemet.
- Du kan finne frem det nødvendige rettsmaterialet både på biblioteket og på nettet.

Opptak og adgangsregulering

Emnet tysk for jurister er åpent for studenter som har studierett til rettsstudiet. Emnet er også åpent for alle ansatte ved Det juridiske fakultet. Også søkere som har oppnådd graden Cand.jur eller master i rettsvitenskap kan opptas dersom det er plass.

Søknad om undervisningsopptak på emnet gjøres på Studentweb. Søknadsfrist er lik som frist for kurspåmelding ellers ved UiO. Dokumentasjon på oppfylt forkunnskapskrav leveres på Infosenteret innen søknadsfrist.

Ansatte som ikke er immatrikulert som student ved UiO må søke om [enkeltemneopptak](#) i forkant av semesteret de ønsker å følge emnet. Ansatte må videre kontakte Infosenteret ved Det juridiske fakultet for å søke om undervisningsopptak.

Emnet har begrenset plass. Dersom det melder seg flere kvalifiserte søkere enn det er plass til på emnet, rangeres søkerne etter disse kriteriene:

Studenter på Masterstudiet i rettsvitenskap

Søkere rangeres etter studieansiennitet på grunnlag av beståtte eksamener. Dersom søkere fortsatt står likt, rangeres søkerne etter karakter på siste tellende eksamen.

Ansatte

Ansatte som søker opptak til emnene rangeres av fakultetet.

Søkere med graden Cand.jur eller mastergard i rettsvitenskap

Søkere kan opptas dersom de to foregående grupper ikke fyller alle plasser.

Forkunnskaper

Obligatoriske forkunnskaper

Det kreves språkkunnskaper i tysk på nivå med B- eller C-språk. Hvis det er tvil om kravet er oppfylt, innhentes uttalelser fra vedkommende lærer/ansvarlige språkmiljø.

Undervisning

Undervisningen går over to semestre, med oppstart om høsten og avsluttende eksamen påfølgende år. Det blir i alt 18 uker med undervisning bestående av 5-6 ukentlige timer, i alt 96 timer, hovedsakelig i seminarform. Deler av undervisningen foregår via Fronter. I kurset vil du få veiledning til å analysere ditt

språknivå ved starten og slutten av kurset, basert på CEFR skalaen. Det forutsettes at deltakerne er aktive med muntlige og skriftlige bidrag, arbeider hjemme med skriftlige oppgaver og forbereder korte innlegg. Hver student skal holde minst ett foredrag og levere et skriftlig sammendrag av foredraget etterpå.

Ekskursjon

Så vidt det lar seg gjøre arrangeres det en ekskursjon til Tyskland i vårsemestert med besøk i institusjoner av særlig interesse for jusstudenter, bl.a. ungdomsretten.

Obligatoriske aktiviteter - krav for å kunne avlegge eksamen:

Det kreves oppmøte på **75% av undervisningen**. I tillegg må hver student:

- A. Skrive hjemmeoppgave (ca. 1000 ord).
- B. Anlegge en mappe som skal inneholde tekster skrevet i løpet av kurset. En liste med minstekrav til mappen vil bli gjort tilgjengelig i Fronter, og innleveringen skjer elektronisk.

Eksamen

Eksamen består av en 4-timers skriftlig eksamen og en muntlig gruppeeksamen av ca. 30 minutters varighet. Dessuten leveres en større hjemmeoppgave (punkt A ovenfor). Mappen (punkt B ovenfor) innleveres siste kursdag.

For fastsettelse av slutt karakteren teller hjemmeoppgaven, mappen og den skriftlige eksamen en tredjedel hver, og den muntlige eksamen er justerende. Eksamen bedømmes etter en gradert skala fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

Hjelpemidler

Tysk-tysk ordbok

Det er ikke tillatt å innarbeide ordbøker.

Begrunnelse og klage

- [Begrunnelse for karakter](#)
- [Klage på karakter](#)
- [Klage på formelle feil ved eksamen](#)

Adgang til ny eller utsatt eksamen

- [Syk på eksamen / utsatt eksamen](#)
- [Ta eksamen på nytt](#)
- [Egne regler for gjentak av allerede bestått eksamen for studenter på masterstudiet i rettsvitenskap](#)

Trekk fra eksamen

Det er mulig å ta eksamen i emnet inntil tre ganger. Dersom du [trekker deg fra eksamen](#) etter fristen eller under eksamen, bruker du et eksamensforsøk.

Studenter som går på mastestudiet i rettsvitenskap har [egne regler for gjentak av allerede bestått eksamen](#).

Tilrettelagt eksamen

Søknadskjema, krav og frist for [tilrettelagt eksamen](#).

Annet

TYSJUR1 kan inngå i graden Master i rettsvitenskap, som valgemne på 3. studieår. Merk at emnet kun vil kunne erstatte et valgemne på bachelornivå, du kan ikke bruke *Tysk for jurister* som valgemne på masternivå på 4. eller 5. studieår. Godkjenningen av emnet som del av 3. studieår gjelder for studenter som har avlagt emnet tidligst våren 2013 og alle senere semestre.

Ta kontakt med Infosenteret dersom det er ønskelig å utsette andre emner i utdanningsplanen i perioden dette emnet avlegges.

FRAJUR Fransk for jurister

Navn på ansvarlig faglærer: Eivind Smith / Iris Nguyễn Duy / Eleonore Maitre-Eckern

OBS: Behold samme liste som før, men referansene for verkene under må endres [pga. ny publiseringsdato og/eller ny utgave]. Takk!

Bernard, G., De Gunten, B., Martin A. et Niogret M. (2015). Les institutions de la France. Repères pratiques, Paris : Nathan

Mathieu, B. et Ardant, P. (2015). Droit constitutionnel et institutions politiques 2015-2016, 27ème édition. Paris : LGDJ.

Jacqué J. P. (2016). Droit constitutionnel et institutions politiques, 11ème édition. Paris : Dalloz.

Terré, F. (2015). Introduction générale au droit, 10ème édition. Paris : Dalloz

Guinchard, S. et Debard, T. (2015). Lexique des termes juridiques 2015-2016, 23ème édition. Paris : Dalloz

Long M., Weil P., Braibant G. †, Delvolvé P. et Genevois B. (2015). Les grands arrêts de la jurisprudence administrative, 20ème édition. Paris: Dalloz.

Capitant H., Terré F. et Lequette Y. (2015). Les grands arrêts de la jurisprudence civile, Tome 1, 13ème édition. Paris: Dalloz.

Varinard A. et Pradel J. (2014). Les grands arrêts du droit pénal général, 9ème édition. Paris: Dalloz

Bell, J. (2008). French Legal Cultures (Law in Context). Cambridge: Cambridge University Press.

**EMNELEVERANSER TIL ANDRE STUDIEPROGRAM: HUMR5131, HUMR5132 og
HUMR5502**

1. HUMR5131 - Introduction to the History, Philosophy and Politics of Human Rights

Ansvarlig faglærer: Stener Ekern

Forslag fremmet av: Stener Ekern

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Merk: Oppføringen «Iriye, Akira et. al. (2012), ch 1-2», nå under «required reading, book chapters», endres til «Cmiel, Kenneth» og «Cohen, Daniel G.» fordi det har medført en del problemer for studentene at disse to selvstendige kapitlene i en redigert antologi står 'anonymt' som kapitler i en bok redigert av tre andre personer. Videre skal Cmiels kapittel være obligatorisk og Cohens anbefalt lesning.

Denne oppføringen utgår (dvs endres, se over):
Iriye, Akira, et. al. (2012)

Denne artikkelen utgår fra liste over anbefalt lesning):
Corradetti, Claudio, Philosophical Issues in, *Politica & Societá*, (2013)

Dette bokkapittelet legges til liste over obligatorisk lesning (dvs oppføring endres, se over):
Cmiel, Kenneth, The Recent History of Human Rights, in Akira, Iriye et. al. (2012), *The Human Rights Revolution: An International History*, Oxford: Oxford University press, pp 27-51. (25 pp)

Dette bokkapittelet legges til liste over anbefalt lesning (dvs oppføring endres, se over):
Cohen, Daniel G., The Holocaust and the «Human Rights Revolution»: A Reassessment, in Akira, Iriye et. al. (2012), *The Human Rights Revolution: An International History*, Oxford: Oxford University press, pp 53-72. (19 pp)

Dette bokkapittelet legges til liste over obligatorisk lesning:
Ishay, Micheline R., *The History of Human Rights From Ancient Times to the Globalization Era*, University of California Press, 2008, Ch 2: Human Rights and the Enlightenment, pp 63-116. (53 pp).

Denne artikkelen legges til liste over anbefalt lesning:

Sim, May, A Confucian Approach to Human Rights, in *History of Philosophy Quarterly*, Vol 21 (4), October 2004, pp 337-356. (19 pp)

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Kurset endrer navn fra «Introduction to the History, Philosophy and Politics of Human Rights» til «Human Rights in History, Philosophy and Politics».

Totalt antall sider hovedlitteratur:
820 pp

2. HUMR5132 - Human Rights Law in Context

Ansvarlig faglærer: Gentian Zyberi

Forslag til endringer:

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tillegglitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Textbook for the course:

- Ilias Bantekas and Lutz Oette, *International Human Rights Law and Practice*, second edition (Cambridge University Press, 2016), chapters 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17 (**465 pages**).

Articles and book chapters (266 pages):

- James Griffin, 'When Human Rights Conflict', in **On Human Rights** (Oxford University Press, 2008), pp. 58-82 (24 pages).
- Antônio Augusto Cançado Trindade, 'The Interrelation between the Access to Justice (Right to an Effective Remedy) and the Guarantees of the Due Process of Law' in *The Access of Individuals to International Justice* (Oxford University Press, 2011), pp. 63-75 (13 pages).
- Deborah Rhode, Access to Justice, 69(5) Fordham Law Review (2001), pp.1785-1819 (34 pages).
- Eric Barendt, Freedom of Speech (Oxford University Press, 2005), pp. 74-116 (43 pages).

- Antoine Buyse, 'Words of Violence: "Fear Speech", or How Violent Conflict Escalation Relates to the Freedom of Expression', 36(4) *Human Rights Quarterly* (2014), pp. 779-797 (19 pages).
- M. Langford, 'Housing Rights Litigation: Grootboom and Beyond' in M. Langford, B. Cousins, J. Dugard and T. Madlingozi (eds), *Socio-Economic Rights in South Africa: Symbols or Substance?* (Cambridge University Press, 2014), pp. 187-225 (39 pages).
- Rikki Holtmaat, 'The CEDAW: a holistic approach to women's equality and freedom', in A. Hellum and H. Sinding Aasen (eds), *Women's Human Rights* (Cambridge University Press, 2013), pp. 95-124 (29 pages).
- Anne Phillips, *Gender & Culture* (Cambridge: Polity Press, 2010), pp. 16-37 (22 pages).
- Ekern, Stener, 'The Production of Autonomy: Leadership and Community in Mayan Guatemala', 43(1) *Journal of Latin American Studies* (2011), pp. 93-119 (26 pages).
- Kinga Gál, *The Council of Europe Framework Convention for the Protection of National Minorities and its Impact on Central and Eastern Europe* (European Centre for Minority Issues, Germany, 2000) (17 pages).

Recommended reading (besides other chapters in the textbook):

- Corradetti, Claudio, 'What does cultural difference require of human rights' in C. Holder and D. Reidy (eds), *Human Rights. The Hard Questions* (Cambridge University Press, 2013), pp. 136-149 (13 pages).
- Sandra Fredman, 'Engendering socio-economic rights', in A. Hellum and H. Sinding Aasen (eds), *Women's Human Rights* (Cambridge University Press, 2013), pp. 217-242 (25 pages).
- Jeremy Waldron, 'Socio-Economic Rights and Theories of Justice', in Thomas Pogge (ed), *Freedom from Poverty as a Human Right* (Paris: UNESCO), pp. 21-49 (26 pages).
- Malcolm Langford (ed.), 'Justiciability of Social Rights: From Practice to Theory', in Malcolm Langford (ed), *Social Rights Jurisprudence: Emerging Trends in International and Comparative Law* (Cambridge University Press, 2009), pp. 3-45 (42 pages).
- Celestine Nyamu Musebi, 'Pulling apart? Treatment of pluralism in the CEDAW and the Maputo Protocol', in A. Hellum and H. Sinding Aasen (eds), *Women's Human Rights*, (Cambridge University Press 2013), pp. 183-213 (31 pages).
- Martha C. Nussbaum: 'The Role of Religion' in Martha C. Nussbaum (ed), *Women and Human Development: The Capabilities Approach* (Cambridge University Press, 2000), pp. 206-240 (34 pages).
- Asbjørn Eide 'The Framework Convention in Historical and Global Perspective' in Mark Weller (ed), *The Rights of Minorities: A Commentary on the European Framework Convention for the Protection of National Minorities* (Oxford University Press, 2005), (22 pages).
- Eric A. Posner, *The Twilight of Human Rights Law* (Oxford University Press, 2014) (185 pages).
- **Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:**

-
- 1. Ole Kristian Fauchald and Bård Sverre Tuseth (eds), *Global and Regional Treaties* (Oslo,2012).
-
- 2. Alison Bisset (ed), *Blackstone's International Human Rights Law Documents*, ninth edition (Oxford University Press, 2014).
- **Forslag til endring i fagbeskrivelse:**
-
- **Course content**
- The catalogue of human rights and their use in public discourse has expanded considerably over the last decades. This expansion process and related controversies are discussed and analyzed at length in scholarly writing in different fields, including law, philosophy, and political sciences. The controversies and competing interests of different stakeholders are evident in the legal and political demands of individuals, States, and non-State actors.
- Based on a selection of topics, this course sets out to examine how certain rights and protection for certain categories of persons have emerged, have been interpreted and have been applied in practice.
- The focus will be on a selection of civil and political rights, socio-economic rights, collective rights, and extra-territorial rights which generate considerable controversies in their practical application. Each selected topic will be presented through a multi-disciplinary method. This presentation will involve establishing the historical and political background of the specific right, assessing philosophical debates and problematiques, examining its recognition and interpretation in international and comparative law, and assessing its broader interpretation and application in practice. Due attention will also be devoted to potential and actual conflicts between different rights.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Learning outcome

Knowledge

After having completed this course the student will have:

- a good understanding of a selection of civil, political, socio-economic rights, and collective human rights, as well as issues of equality and access to justice;
- knowledge about the historical and political background of the selected rights and how they affect current political debates;
- knowledge about philosophical debates and problems relating to these rights;
- knowledge about the recognition and interpretation of these rights in international and comparative law;
- knowledge about potential and actual conflicts between different rights.

Skills

After having completed this course the student will be able to:

- assess procedural and substantive human rights from different disciplinary perspectives;
- identify different rights and debate their respective justifications;
- assess how the application of human rights affects political and social processes;
- assess how substantive human rights are interpreted and applied in practice;
- present oral and written arguments about human rights, using different methods.

General competence

After having completed this course the student will be able to:

- assess the relationship between legal and non-legal perspectives on human rights;
- assess how the interaction among different stakeholders determines the scope of the right concerned;
- assess the effectiveness and impact of human rights law in a societal context.

Totalt antall sider hovedlitteratur: 731 pages.

3. HUMR5502 - Ethnic Challenges to the Nation State: Studying State Responses from a Human Rights Perspective

Ansvarlig faglærer: Stener Ekern

Forslag fremmet av: Stener Ekern

Forslag til endringer:

Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet):

Disse artiklene utgår:

Ghai, Yash, «Constitutionalism», 2008. (32 pp)

Van Zyl, Paul, «Promoting ...», 2005. (13 pp)

Disse artiklene legges til:

Bassiouni, Cherif M., Perspectives on International Criminal Justice, *Virginia Journal of International Law*, Vol 50 (2) (2010), pp. 269-323. (54 pp)

Dinstein, Yoram, «Autonomy Regimes and International Law», *Villanova Law Review*, Vol. 56(3) (2011), pp. 437-453. (16 pp)

Tusalem, Rollin F., «Ethnic Minority Governments, Democracy and Human Rights, *Politics & Polity*, Vol 43, no 4 (2015), pp 502-537. (35 pp).

Denne artikkelen flyttes fra «recommended reading» til «required reading»:

Cotterrell, Roger, *Law and Culture and Society* (2006), ch. 1 (pp 15-28) and ch 4 (pp 65-78). (28 pp)

Disse artiklene flyttes fra «required reading» til «rec. reading»:

Amit, Vered, «Reconceptualising ...», 2002. (19 pp)

Zyberi, Gentian, «The International ...», 2013. (25 pp)

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Kurset endrer navn fra «Ethnic Challenges to the Nation-State: Studying State Responses from a Human Rights Perspective» til «Dealing with Diversity: Human Rights Approaches to Ethnic Conflict».

Totalt antall sider hovedlitteratur:

677 pp